

Výňatky z rozhovoru s Bronsem z Iksu v cele smrti

Otázka: Co vás vedlo k tomu, že jste k Muad'dibově historii zaujal právě tento postoj?

Odpověď: Proč bych vám měl vůbec na něco odpovídat?

Otázka: Protože vaše slova zachovám pro budoucnost.

Odpověď: Hm, to je pro historika velice lákavá představa.

Otázka: Takže se mnou budete spolupracovat?

Odpověď: Proč ne. Ale stejně nikdy nepochopíte, co inspirovalo mou Historickou analýzu. Nikdy. Pro vás kněží je v sázce příliš mnoho na to, abyste...

Otázka: Zkuste to se mnou.

Odpověď: Zkusit to? No... vlastně znovu, proč ne. Uvízl jsem na mělčině obecného názoru na tuto planetu, který vzešel z jejího lidového názvu Duna. Povšimněte si: nikoli Arrakis, ale Duna. Historie je posedlá Dunou jakožto pouští, jako rodištěm fremenů. Tato historie se soustřeďuje na zvyky vyplývající z nedostatku vody a z toho faktu, že fremeni vedli polokočovný život ve filtršatech, které recyklovaly většinu jejich tělesné vlhkosti.

Otázka: A to všechno není pravda?

Odpověď: To je jen povrchová pravda. To, co se děje pod tím povrchem, přehlíží historie stejně jako... jako když se někdo pokouší o pochopení mé rodné planety Iksu, aniž zkoumá, proč jsme její jméno odvodili z faktu, že jsme desátou planetou našeho Slunce. Ne... ne. Nestačí vidět v Duně místo ničivých bouří. Nestačí hovořit o hrozbě, jakou představují obří červi.

Otázka: Ale takové věci jsou přece klíčové pro charakter Arrakis!

Odpověď: Klíčové? To jistě. Ale vzniká z nich jednostranný pohled na planetu, stejně jako z názoru, že Duna je světem jedné suroviny, protože je to jediný a výhradní zdroj melanže.

Otázka: Ano. Pojdme si blíže promluvit o posvátném koření.

Odpověď: Posvátném! Jako všechny posvátné věci i koření jednou rukou dává a druhou bere. Prodlužuje život a nadaným lidem umožňuje předvídat budoucnost, ale zároveň je sváže krutou závislostí a poznamená jejich oči tak jako vaše: jsou úplně modré, bez kouska bělma. Vaše oči, váš orgán *zraku*, se stanou jednolitými, bez kontrastů – s jediným pohledem.

Otázka: Právě takové kacířství vás přivedlo do téhle cely!

Odpověď: Do téhle cely mě přivedli vaši kněží. A jako všichni kněží i vy jste se brzo naučili nazývat pravdu kacířstvím.

Otázka: Jste tady proto, že jste se odvážil tvrdit, že Paul Atreides ztratil jistou základní složku svého lidství, než se mohl stát Muad'dibem.

Odpověď: A taky tady ztratil otce ve válce s Harkonneny. I Duncana Idaha, který se obětoval proto, aby Paul a paní Jessica mohli uniknout.

Otázka: Váš cynismus nezůstane bez povšimnutí.

Odpověď: Cynismus! To je nepochybně větší zločin než kacířství. Ale já vlastně nejsem pravý cynik, víte? Já jsem jen pozorovatel a komentátor. Viděl jsem v Paulovi pravou vznešenost, když prchal do pouště se svou těhotnou matkou. Je samozřejmě pravda, že ona nebyla jen břemeno, ale i velký přínos.

Otázka: Vy historikové máte tu vadu, že nikdy nenecháte nic na pokoji. Vidíte ve svatém Muad'dibovi pravou vznešenost, ale musíte k tomu přidat cynickou poznámku. Není divu, že vás odsoudil i Bene Gesserit.

Odpověď: Vy kněží dobře děláte, že se spojíte s Bene Gesseritem. Ony také přežívají proto, že svou